

Waar is Welmoed?

Waar is Welmoed?

AGAVE KRUIJSSEN

MET ILLUSTRATIES VAN ELS VAN EGERAAT

KokBoekencentrum Uitgevers • Utrecht

Ontwerp omslag: Villa Grafica
Illustraties omslag en binnenwerk: Els van Egeraat
Lay-out binnenwerk: Gewoon Geertje

ISBN 978 90 266 2473 5
ISBN 978 90 266 2474 2 (e-book)
NUR 283
www.kokboekencentrum.nl

© 2021 KokBoekencentrum Uitgevers, Utrecht

Alle rechten voorbehouden

KokBoekencentrum Uitgevers vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Inhoudsopgave

Een nieuw begin	9
De ridder	11
Huis te Beek	17
Het hert	19
Gratis wijn en bier	26
De wijnkoper	32
Zorgen	37
Een nieuwe vader	42
Waar is Welmoed?	47
Donderwolk	49
Rode loop	54
Vreemde ontmoetingen	59
Kasteel Horst	63
Het vlekje	66
Rit te paard	71
De Gouden Leeuw	74
Het geheim van Beekhorst	79
In de kerker	82
Net op tijd	86
Dubbel geheim	91
Oplossing	95

Zeven zilverlingen	100
Een wonder	102
Onhandig	107
Meimarkt	113
De jonker	118
Zeven zilverlingen	122
Nawoord	127

Belangrijkste personages

Stijn	oudste zoon van Marrigje en hoofdpersoon van het verhaal
Gerben	zijn jongere broer
Welmoed	zusje van Stijn en Gerben en de tweede hoofdpersoon
Marrigje	hun moeder
Martijn	wijkoper in Zuidvene en stiefvader van Stijn, Gerben en Welmoed
Metje	buurmeisje en vriendin van Stijn
Ridder Evert	de ridder die Welmoed van Marrigje koopt
Joost van Beekhorst	machtigste heer van het land
Maria van Beekhorst	zijn vrouw
Willem van Beekhorst	zoon van Joost en Maria
Dirk van de Toren	vriend van Willem

Een nieuw begin

De ridder

Lang geleden, hier niet zo ver vandaan, woonde een jongen die Stijn heette. Zijn vader was vertrokken op een veldtocht naar een land waar Stijn nog nooit van had gehoord. Hij zou niet meer terugkomen. Dat had ome Teun gezegd. Die had hem op het slagveld zien liggen met een bijl in zijn hoofd.

Stijns moeder was een spinster en ze spon mooie, regelmatige wollen draden die Stijn en zijn broer Gerben tot grote strengen wikkelden. De schapenwol kwam in juten zakken van de schaapskudde van heer Joost, de machtigste heer van het land.

Stijn zou niet weten wie er rijker en machtiger was dan heer Joost. Elke zondag zat hij zich in de kerk te vergapen aan de schilderijen op de bogen en de gewelven: wapenschilden, bloemranken, vogels en vruchten in alle mogelijke kleuren. Die had heer Joost speciaal voor zijn bruid laten schilderen. Soms, als heer Joost in de buurt op jacht ging, kwam hij op zondag in het dorpskerkje, en een heel enkele keer was zijn vrouw er ook. De kerk puilden dan uit van de ridders en jonkvrouwen in dure zijden en lakense jassen, gevoerd met bont, en op hun hoofden hadden ze hoeden met veren en edelstenen.

Stijn zuchtte als hij eraan dacht. Voor één zo'n steen zou zijn moeder haar hele leven moeten spinnen. Moeder Marrigje had het zwaar, maar ze zat niet bij de pakken neer. Ze spon alsof hun leven ervan afhing – wat ook zo was – en tijdens het spinnen vertelde ze lange verhalen die altijd goed afliepen.

Stijn wist het zeker: hun verhaal zou ook goed aflopen.

Natuurlijk waren er dagen dat hij daaraan twijfelde. Vandaag bijvoorbeeld. Het regende niet en het sneeuwde niet, maar wat uit de hemel viel was ijskoud en nat. De kou kroop door zijn zeiknatte kleren, door zijn huid naar zijn botten en nestelde zich daar om nooit meer weg te gaan. Hij stond voor de deur van hun huisje voor zich uit te staren. Dat wil zeggen, eigenlijk benam de sneeuw hem het zicht: hij kon niet verder kijken dan een manlengte voor zich. De wereld was stil en grijs.

Opeens hoorde hij iets, er snoof iets, hij hoorde grote voeten in de plassen stampen. Voeten of poten, wie zou het zeggen? Toen wist hij het: het moest een paard zijn. En op dat

moment zag hij het beest opdoemen als een grote, grijze schaduw in de sneeuw. Op zijn rug zat een ridder in een bontjas, een kap verborg zijn hele gezicht. De ridder had hem opgemerkt en haalde de teugels aan. Briesend hield het dier halt en Stijn kreeg de spatten in zijn gezicht, zo dicht was de ridder hem genaderd.

‘Woont hier vrouw Marringje?’ vroeg de ridder. Zijn adem maakte wolkjes.

‘Eh, ja.’ Stijn vroeg zich af waarom een ridder de naam van zijn moeder zou weten.

‘Marringje de spinster?’

‘Ja,’ antwoordde Stijn, ‘waarom vraagt u dat?’

De man deed zijn kap iets naar achteren en Stijn zag nu dat hij hem vriendelijk aankeek. ‘Wees maar niet bang,’ zei hij, ‘ik zal jullie geen kwaad doen. Je moeder loopt op dagen, heb ik gehoord?’

‘Op dagen?’

‘Ze krijgt een kind.’

Stijn wist van niks. Dat had ze hem wel eens mogen zeggen.

‘Laat maar,’ zei de ridder, ‘ik wil je moeder spreken.’

Stijn knikte en deed de deur open. ‘Moeder!’ riep hij, maar ze was er al. Naast haar stond Gerben. Zijn knuistjes klauwden angstig aan haar rokken.

‘Vrouw Marringje, mag ik binnenkomen?’ zei de ridder terwijl hij afsteeg. ‘Kan mijn paard even drogen in de stal?’

‘Zet hem bij de geit, Stijn,’ zei moeder. ‘En geef hem wat hooi.’

De ridder moest bukken om binnen te komen. Eigenlijk vertrouwde Stijn het niet en hij haastte zich om het paard bij

de geit te zetten. Vlug schoof hij een emmer water binnen zijn bereik en legde hij een paar stevige plukken hooi klaar.

Toen hij binnenkwam, zat de ridder op de enige stoel met een kom warme geitenmelk in zijn hand. Met dit weer bleef de rook van het vuur altijd onder het rookgat in het dak hangen en de lucht prikte in je keel. De ridder dronk hún melk, bedacht Stijn, zij zouden vanavond minder pap krijgen. Het was alsof moeder zijn gedachten raadde, want ze keek hem bestraffend aan.

Ze zat op de houten bank en nu zag Stijn het: haar rok bolde verdacht op. Het was dus waar, er kwam een kind.

‘Hoelang duurt het nog?’ vroeg de ridder.

Moeder haalde haar schouders op. ‘Dagen, uren? Wie zal het zeggen?’

De ridder nam een slok en knikte. ‘Vrouw Marringje, ik weet dat je hard moet werken om deze twee jongens te eten te geven. Een derde kun je er eigenlijk niet bij hebben.’

Moeder keek hem wantrouwig aan en zweeg.

‘Ik heb gelijk,’ zei de ridder, ‘ik ben niet blind. Je man is dood en je moet het helemaal alleen doen.’

‘De jongens worden groot,’ zei moeder, ‘ze kunnen helpen.’

Weer knikte de ridder. ‘Je bent een flinke vrouw, je verdient een beter leven.’ Hij zette de kom op tafel, veegde de melk uit zijn snor en leek even na te denken. ‘Ik heb een voorstel: als je kind geboren is, kom ik het halen. Ik betaal je er goed voor: vijf zilverlingen voor een meisje, tien voor een jongen.’

Stijn kon zijn oren niet geloven. Tien zilverlingen, dat was een allemachtige hoop geld!

‘En wat gaat u met mijn kind doen?’ vroeg moeder. ‘Wie betaalt er in vredesnaam zoveel voor een kind?’

‘Iemand die het beste met het kind voorheeft,’ zei de ridder. ‘Daar kun je zeker van zijn. Waarom zou ik zoveel geld voor je kind geven als ik iets kwaads in de zin had?’ Hij keek moeder even doordringend aan. ‘Denk je eens in, Marrigje, wat je met dat geld zou kunnen doen. Je zou koeien kunnen kopen, een beter huis kunnen bouwen. Je zou een rijke boer kunnen trouwen.’

Stijn zag zijn moeder aarzelen. Intussen sloegen zijn eigen gedachten op hol: een steviger huis met een waterdicht dak en een echte schoorsteen, warme schoenen, een paard en wagen, een stuk land om te ploegen en graan te verbouwen...

‘En dan komen er vast meer kinderen,’ zei de ridder.

Moeder slikte iets weg en stond op om de kom van tafel te halen. Ze hoefde de kom niet weg te halen. Stijn wist dat ze tijd wilde winnen voor ze zou antwoorden. Ze treuzelde bij de vuurplaats, legde een paar nieuwe takken op het vuur en zuchtte eens diep. Toen rechtte ze haar schouders en draaide ze zich om. ‘Het is goed,’ zei ze terwijl ze de ridder recht aankeek, ‘als u zweert dat het kind een goed leven krijgt.’

‘Dat zweer ik op alles wat mij heilig is,’ zei de ridder en hij sloeg een kruis.

‘Eén voorwaarde,’ zei moeder, ‘ik wil zeven zilverlingen, wat het ook wordt, want een jongen en een meisje zijn mij even lief.’

De ridder stond op. ‘Afgesproken, je hebt mijn woord. Zeven zilverlingen zullen het zijn.’

Die nacht, nadat de ridder was vertrokken en Stijn en Gerben hongerig naar bed waren gegaan, kon Stijn de slaap niet vatten. Hij hoorde zijn moeder zuchten en woelen in haar bed en